

कोंढाणे प्रकल्पाचा एकूण १०५.९७ द.ल.घ.मी
पाणीसाठी पिण्यासाठी घोषित करणेस मान्यता
देणे बाबत प्रस्ताव

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक.बिसिआ २०२४/(११९/२४)/सि.व्य.(धो-२)

मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.

दिनांक : ११/१०/२०२४

संदर्भ : १) कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, ठाणे यांचे पत्र दि.०७/११/२०२२.

२) शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१५/(४४/१५)/सि.व्य (धोरण) दि.१७/११/२०१६.

३) शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण-२००८/(१३१/०८) सि.व्य (धोरण) दि.०६/०३/२००९. व

शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१५/(प्र क्र २७४/नवि-३३)/ दि.१७/१२/२०१६

४) शासन निर्णय क्र. बिसिआ-२०१९/प्र.क्र.३६५/२०१९/सि.व्य (धो), दि.०१/११/२०२३.

५) शासन परिपत्रक क्र.पापव-२०१५/(प्र.क्र.४००/२०१५)/सि.व्य (महसूल) दि.१५/१२/२०१५.

६) शासन निर्णय क्र.पापव-२०१५/(प्र.क्र.८८/२०१५)/सि.व्य (महसूल) दि.२१/४/२०१६.

७) शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१०/(४०७/१०)/सि.व्य (धोरण), दि.२९/०६/२०११.

८) शासन निर्णय क्र.देवदु २०१५/(८३६/२०१५)/सि.व्य (कामे) दि.१७/११/२०१६.

९) शासन निर्णय क्र.संकीर्ण २०१८/(५११/१८)/सि.व्य (धोरण) दि.०१/१२/२०१८.

१०) शासन निर्णय, क्र.संकीर्ण २०१८/(५११/१८)/सि.व्य (धोरण) दि.२०/०७/२०१९.

११) महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, मुंबई यांचे दि.२९/०३/२०२२ चे आदेश.

१२) शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१६/(३१२/१६)/खारभूमी, दि.१८/०८/२०१७.

१३) शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१६/(३१२/१६)/खारभूमी, दि.०४/१०/२०१७.

प्रस्तावना:-

कोंढाणे प्रकल्प सिडकोला पाणीपुरवठा प्रकल्प म्हणून हस्तांतरीत करत असताना "प्रकल्पातील एकूण १०५.९७ द.ल.घ.मी. पाण्यापैकी १०.५५ द.ल.घ.मी. पाणी प्रचलित सिंचन पाणीपट्टी दरानुसार पाणीपट्टी रक्कम सिडकोला अदा करण्याच्या अटीवर शेतीसाठी मान्यता" देण्यात आली होती. व त्यानुसार मा. मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेने संदर्भिय क्र. १२ अन्वये शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आलेला आहे.

संदर्भिय पत्र क्र. १ अन्वये कोकण पाटबंधारे विकास महामंडळ, ठाणे, यांचेकडून कोंढाणे प्रकल्पातील पूर्ण १०५.९७ द.ल.घ.मी पाणीसाठी पिण्यासाठी घोषित करणेबाबत प्रस्ताव प्राप्त झालेला आहे. संदर्भ क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये बिगर सिंचन मोठ्या प्रमाणात पाण्याचा हक्क (Bulk Water Entitlement) प्रस्तावांना मंजुरी देण्यासाठी क्षेत्रिय वाटपाच्या मर्यादेनुसार सुधारित स्तर निश्चित करण्यात आलेले आहेत. या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र.२.३ मधील तरतुदीनुसार पिण्याच्या व औद्योगिक पाणी वापराच्या बिगर सिंचन मोठ्या प्रमाणात पाण्याचा हक्क प्रस्तावांना मान्यता देण्याचे अधिकार मा.मंत्रीमंडळ उपसमितीला देण्यात आले आहेत. याअनुषंगाने शासनास प्राप्त झालेल्या खालील प्रस्तावास मंजुरी देण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते.

शासन निर्णय :-

१. मा.उपमुख्यमंत्री, जलसंपदा यांचे अध्यक्षतेखाली दि.३०/०९/२०२४ रोजी संपन्न झालेल्या मा.मंत्रिमंडळ उपसमितीच्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार व सदर बैठकीच्या मंजूर इतिवृत्तानुसार खालील तक्त्यातील रकाना क्र.२ मध्ये नमूद संस्थेला त्यांचे नावासमोर रकाना क्र.५ मध्ये नमूद मोठ्या प्रमाणात पाण्याच्या (Bulk Water Entitlement) हक्कास, परिच्छेद २.० मधील अटीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

अ. क्र.	संस्थेचे नांव	पाणी वापराचा प्रकार	जलाशय/कालवा/ नदीचे नांव	मंजूर केलेला मोठ्या प्रमाणात पाण्याचा हक्क (Bulk Water Entitlement) (दलघमी)
१	२	३	४	५
१	सिडको, नवी मुंबई	पिण्यासाठी	कोंढाणे प्रकल्प ता. कर्जत जि. रायगड	१०.५५ दलघमी

२.० उपरोक्त नमूद प्रस्तावास खालील अटीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे .

- बिगरसिंचन पाणी आरक्षणापोटी सिंचन पुनःस्थापना खर्च घेण्याबाबत संदर्भ क्र. ३ मध्ये नमूद शासन निर्णयान्वये सूचना निर्गमित केल्या आहेत , सदर शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार उचित कार्यवाही करण्यात यावी.
- बिगर सिंचन पाणी पुरवठ्यासाठी करारनाम्याचा सुधारीत नमुना व मार्गदर्शक तत्वे संदर्भ क्र. ४ अन्वये निर्गमित केल्या आहेत. त्यानुसार करारनामा करण्यात यावा.
- संदर्भ क्र. ५ अन्वये बिगरसिंचन पाणी पाणीवापराचे करारनामे करणे व नुतनीकरण वेळेवर करणे बाबत मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केल्या आहेत त्यानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.
- जलस्रोत प्रदुषित करणाऱ्या पाणी वापरकर्त्याकडून दंडनीय पाणीपट्टी आकारणी करणेबाबत मार्गदर्शक तत्वे या विषयाबाबत संदर्भ क्र. ६ मधील अटीचे पालन करणे पाणी वापरकर्त्यांना बंधनकारक राहिल.
- संदर्भ क्र. ७ अन्वये करारनामा करताना बिगरसिंचन पाणीवापरकर्ते अंतिम पाणी मागणी प्रमाणे टप्प्याटप्प्याने पाणीवापर करण्याचे नियोजन नमुद करू शकतील.मात्र संस्थेने या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून ५ वर्षात वरील तक्त्यातील स्तंभ ५ मध्ये नमूद पाणी आरक्षणापेकी प्रत्यक्ष पाणी उचल सुरु केला नाही, तर सदर पाणी आरक्षण आपोआप रद्द होईल. त्याचप्रमाणे महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरणाचे आदेश दि.२९/०३/२०२२ मधील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.
- संदर्भ क्र. ८ अन्वये पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या अधिनियमातील तरतुदीनुसार सिंचन प्रकल्पांचे व्यवस्थापन पाटबंधारे महामंडळाकडे वर्ग करणे व पाणीपट्टीची रक्कम प्रकल्पांच्या सिंचन व्यवस्थापनाच्या कामासाठी खर्च करण्यास मान्यता देणेसाठीचा निर्णय निर्गमित करण्यात आलेला आहे. त्याप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.
- पाणी उचलण्याची/ पुरवठ्याची जागा व क्षेत्रीय परिस्थितीनुसार इतर अटी शर्तीचा अंतर्भाव करून संबंधित मुख्य अभियंता यांनी सविस्तर ज्ञापन तात्काळ निर्गमित करावे .
- “This reservation is only the letter of support for the, water supply scheme or the industry as the case may be. Actual quantity of water that will be supplied every year shall be governed by the entitlement granted to the water user entity by the River Basin Agency based on the population and the reasonable use norm decided by this Authority and the yearly allocation declared by the prescribed Authority on the basis of reservoir contents of the year and shall be subjected to various provisions in the agreement that will be signed by the water user entity with River basin Agency.”
- सदर पाणी मंजूरीच्या अनुषंगाने पिण्याच्या प्रयोजनार्थ पाणी वापर करताना उपलब्ध करून दिलेल्या पाण्याची गुणवत्ता पिण्यास योग्य (potable) करण्याकरिता आवश्यक उपाययोजना करण्याची जबाबदारी उपरोक्त तक्त्यातील स्तंभ क्र.२ मध्ये नमूद संस्थेची राहिल.

१०. पिण्याच्या पाण्यासाठी धरण परिसरातील तसेच जलवाहिनीवरील गावांना त्यांचे मागणीनुसार शासन नियमानुसार पाणीपट्टी शुल्क आकारून पाणीपुरवठा करण्याचे नियोजन सिडकोमार्फत करण्यात येईल.
११. प्रस्तावित कोंढाणे धरणाच्या खालील बाजूस जलसंपदा विभागाच्या अस्तित्वातील बंधान्यातून मूळ प्रकल्प अहवालातील चोची, मुटके, मोहिली, शिरसे या गावातील २४० हेक्टर सिंचनाची गरज भागविणे शक्य न झाल्यास जलसंपदा विभागाच्या शिफारशीनंतर सदर गावांना सिंचनाची सुविधा उपलब्ध करून देण्याची जबाबदारी सिडकोची राहिल. त्यासाठी आवश्यक सिंचन विषयक लेखे व वसुली जलसंपदा विभागाकडून केली जाईल.
१२. जोपर्यंत सदर पाणीपुरवठा योजना पूर्णपणे कार्यान्वीत होत नाही तोपर्यंत सदर पाणीसाठी सिंचनासाठी वापरण्यात यावा.

३.० हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२४१०११५१४३७४८२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(राकेश धाकतोडे)
शासनाचे अवर सचिव

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव ,राजभवन ,मुंबई .
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई .
३. मा. उपमुख्यमंत्री (जलसंपदा) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई .
४. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई .
५. मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
६. मा. सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
७. मा. विरोधी पक्षनेते, विधानसभा, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई.
८. मा. विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई.
९. अप्पर मुख्य सचिव ,वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. अप्पर मुख्य सचिव , नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. अप्पर मुख्य सचिव , जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. अप्पर मुख्य सचिव , नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. सचिव, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, मुंबई.
१४. सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. सचिव,(प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. कार्यकारी संचालक, कोकण पाटबंधारे विकास महामंडळ, ठाणे.
१७. मुख्य अभियंता (पा) व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१८. मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, मुंबई
१९. अधीक्षक अभियंता, ठाणे पाटबंधारे मंडळ, ठाणे.
२०. निवडनस्ती कार्यासन सिंव्य (धोरण)

